

Persbericht

Luxemburg, 23 oktober 2018

Klimaatactie: EU schiet tekort in de commerciële toepassing van koolstofafvang en innovatieve hernieuwbare energiebronnen, aldus controleurs

Volgens een nieuw verslag van de Europese Rekenkamer is het niet gelukt om met EU-maatregelen de afvang en opslag van kooldioxide en innovatieve hernieuwbare energiebronnen te ondersteunen. Volgens de controleurs waren er tussen 2008 en 2017 ambitieuze streefdoelen vastgesteld, maar de EU-steun voor demonstratieprojecten heeft weinig bereikt op het gebied van geleverde projecten en behaalde resultaten. Ze voegen eraan toe dat de EU haar nieuwe Innovatiefonds moet aanpassen om haar doelstellingen te bereiken.

In 2009 riep de EU twee grote financieringsprogramma's in het leven ter ondersteuning van de afvang en opslag van kooldioxide en innovatieve hernieuwbare energiebronnen: het Europees energieprogramma voor herstel en het programma voor de nieuwkomersreserve (NER300). Met een streefcijfer van 3,7 miljard EUR voor de totale uitgaven zijn in beide programma's ambitieuze streefdoelen vastgesteld voor koolstofafvang en innovatieve hernieuwbare energiebronnen. In het kader van de Klimaatovereenkomst van Parijs van 2015 heeft de EU zich ertoe verbonden de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 met ten minste 40 % te beperken, in aanvulling op haar ambitie om tegen 2050 een koolstofarme economie tot stand te brengen.

De controleurs onderzochten de opzet, het beheer en de coördinatie van beide programma's en beoordeelden of de verwachte vooruitgang was geboekt bij het bijdragen tot de commerciële toepassing van koolstofafvang en innovatieve hernieuwbare energiebronnen. Ze bezochten projecten in Duitsland, Spanje, Nederland, Polen en het Verenigd Koninkrijk.

Zij constateerden dat het energieprogramma voor herstel positief had bijgedragen tot de ontwikkeling van de offshorewindenergiesector, maar dat de ambities voor koolstofafvang niet werden waargemaakt. Ondertussen heeft het nieuwkomersreserveprogramma geen succesvol koolstofopslagproject opgeleverd en werd er weinig vooruitgang geboekt bij het ondersteunen van de demonstratie van een breder scala aan innovatieve technologieën voor hernieuwbare energie.

“De EU streeft ernaar wereldleider te zijn in de strijd tegen klimaatverandering”, aldus Samo Jereb, het lid van de Europese Rekenkamer dat verantwoordelijk is voor het verslag. “Om op koers te blijven, moet ze lessen trekken uit fouten uit het verleden, betere ondersteuningsmechanismen voor

Dit persbericht wil slechts de kernboodschap weergeven van het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer. Het volledige verslag is beschikbaar op www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Woordvoerder T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Persvoorlichter T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxemburg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

innovatieve koolstofarme technologieën opzetten en zorgen voor volledige verantwoording van het gebruik van overheidsmiddelen voor het aangaan van deze uitdaging.”

De controleurs merken op dat een ongunstig investeringsklimaat van invloed was op beide programma's. Onzekerheid ten aanzien van regelgevingskaders en beleid belemmerde of vertraagde de voortgang van veel innovatieve projecten op het gebied van hernieuwbare energie en koolstofafvang. In het verslag wordt ook de nadruk gelegd op de belangrijke rol die werd gespeeld door de marktprijs voor koolstof, die onstabiel was en lager dan verwacht na 2011, in de mislukking van de toepassing van koolstofafvang en -opslag.

De controleurs stelden vast dat het ontwerp van het nieuwkomersreserveprogramma het vermogen van de Commissie en de lidstaten om doeltreffend te reageren op veranderende omstandigheden beperkte. De processen voor de selectie van projecten en de besluitvorming waren complex en andere ontwerpkenmerken beperkten de flexibiliteit van het programma. De coördinatie moet aanzienlijk worden verbeterd met het oog op een betere samenhang en meer duidelijkheid, aldus de controleurs. Ze uitten ook hun bezorgdheid over het gebrek aan duidelijke verantwoording en controleregelingen van het nieuwkomersreserveprogramma. De financiering voor dit programma liep niet via de EU-begroting en wordt niet opgenomen in de balans van de EU.

De EU bereidt nu de start van het Innovatiefonds in 2021 voor om bij te dragen tot een snellere overgang naar een koolstofarme economie. Met het oog hierop bevelen de controleurs de Europese Commissie het volgende aan:

- versterk het potentieel voor doeltreffende EU-steun voor dergelijke projecten;
- verbeter de projectselectie- en besluitvormingsprocedures voor het komende Innovatiefonds en zorg ervoor dat het fonds voldoende flexibel is om te kunnen reageren op externe ontwikkelingen;
- verbeter de interne coördinatie ervan voor een samenhangender aanwending van EU-steun;
- waarborg de verantwoording voor de middelen van het Innovatiefonds en van het nieuwkomersreserveprogramma.

Noot voor de redactie

De ERK presenteert haar speciale verslagen aan het Europees Parlement en de Raad van de EU, alsmede aan andere geïnteresseerde partijen zoals nationale parlementen, belanghebbenden uit het bedrijfsleven en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld. De overgrote meerderheid van de aanbevelingen die we doen in onze verslagen wordt in de praktijk omgezet. Dit hoge niveau van acceptatie onderstreept het nut van ons werk voor burgers van de EU.

Speciaal verslag nr. 24/2018 “Demonstratie van koolstofafvang en -opslag en innovatieve hernieuwbare energiebronnen op commerciële schaal in de EU: beoogde vooruitgang in het afgelopen decennium niet gerealiseerd” is in 23 EU-talen beschikbaar op de website van de ERK (eca.europa.eu).